کارشناسان در نشست «بررسی وضعیت کودک همسری در کشور» مطرح کردند

اکثر کودک همسری ها به طلاق ختم می شود

ازدواج زیر ۱۸ سال باید جرم شناخته شود

مهسا قوی قلب
خبرنگار

در ماه‌های اخیر آثار منفی و تبعات اجتماعی ازدواج کودکان در سنین پائین که از آن به عنوان کودک همسری یاد می‌شود بارها توسط فعالان حقوق کودک و برخی از مسئولان مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بحث آن نیز به فضای مجازی هم کشیده شده است. در این خصوص برخی از حقوق دانان و کارشناسان اجتماعی معتقدند هر سال در مناطقی از کشور به دلیل فقر فرهنگی و اقتصادی شماری از دختران زیر سن ۱۳ سال توسط خانواده‌هایشان وادار به ازدواج می‌شوند این در حالی است که آسیب اجتماعی ناشی از این گونه ازدواج‌ها مشکلاتی را به دنبال داشته که بیشتر آنها به طلاق ختم می‌شود. درتازه‌ترین نشست بررسی وضعیت کودک همسری در کشور که در دانشگاه خواجه نصیر برگزار شد مشکلات و معضلات این پدیده با حضور کارشناسان و دانشجویان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش «ایران»، محمد زینی، یکی از دانشجویان حاضر در این جلسه در زمینه این معضل اجتماعی می‌گوید: کودک همسری معضلی اجتماعی است؟ آیا تعریفی که از کودک می‌شود صرفاً به سن باز می‌گردد؟ خیلی‌ها بالای ۱۸ سال هستند ولی درک و شعوری به اندازه این سن ندارند. خیلی از این ازدواج‌ها به اجبار انجام می‌شود و چون باید ازدواج با خواست طرفین باشد چنین ازدواج‌هایی حلال هم نیست.

■ نهادهای اجتماعی برنامه بدهند

علیرضا اسدبیگی دانشجوی مکانیک نیز بیان می‌کند: برای حل این معضل باید کار کارشناسی انجام شود که اصولاً چرا این کار غلط انجام می‌شود؟ نهادهای اجتماعی باید طرح و برنامه بدهند تا در هیچ قالبی امکان انجام این قبیل ازدواج‌ها وجود نداشته باشد. مریم جهانگیری هم در ادامه می‌گوید: در موارد مختلف می‌بینیم که بسیاری از این قبیل ازدواج‌ها در کوتاه ترین زمان ممکن به طلاق ختم می‌شوند.

■ کودک همسری در دنیا هیچ پیامد مثبتی نداشته است

در ادامه فرشید خضری، جامعه‌شناس در زمینه پدیده ازدواج زودهنگام معتقد است: هنوز بخش‌هایی از جامعه هستند که بچه‌ها به خصوص دختران را در سنین کودکی یا همان زیر ۱۸ سالگی وادار به ازدواج می‌کنند. وی در پاسخ به این سؤال که چرا پرداختن به کودک همسری مهم است، پاسخ می‌دهد: این اتفاق در دنیا هیچ پیامد مثبتی نداشته، اما پیامدهای منفی زیادی در این حوزه یافت شده است. افراد به لحاظ زیستی، روانی، اجتماعی، در سنین بلوغ، با ازدواج‌های زودهنگام با انواع تنش‌ها مواجه می‌شوند. این جامعه‌شناس در ادامه کودک همسری را در نتیجه عوامل مختلفی می‌داند و بیان می‌کند: رسوم، فقر، مشروعیت قانونی، ترک تحصیل، هنجارپاکدامنی (ترس از ایجاد رابطه جنسی خارج از ازدواج)، ترس از عدم ازدواج، جنگ و بی‌ثباتی‌های سیاسی از عوامل وقوع پدیده کودک همسری هستند.

وی در ادامه به پیامدهای ازدواج زودهنگام اشاره کرده و می‌افزاید: بارداری‌های زود هنگام، زایمان زودرس، سقط جنین، خودکشی و همسرکشی در سطح زیستی و آزار روانی، اضطراب و افسردگی، طلاق عاطفی از جمله پیامدهای منفی در سطوح روانی هستند.

او افزایش تعداد فرزندان و پایین آمدن کیفیت زندگی و عدم رضایت طرفین از زندگی زناشویی را از پیامدهای منفی در سطح خانوادگی می‌داند و اضافه می‌کند: زمانی که دختران در سنین پایین ازدواج می‌کنند به دلیل جا ماندن از تحصیل از مواهب توسعه در جامعه نیز باز می‌مانند.

راهکارهایی که خضری در این خصوص ارائه داده به این ترتیب است که در این حوزه باید در قدم اول در زمینه توانمندسازی دختران کار شود، در روستاها مقاطع بالای تحصیلی وجود داشته باشد یا ساز و کاری اندیشیده شود تا دختران روستایی هم در بحث آموزش بتوانند از قابلیت‌های مناطق و شهرهای دیگر استفاده کنند، اقدام بعدی آموزش مهارت‌های زندگی به این افراد است. در مدارس و مراکز مشاوره‌های قبل از ازدواج آموزش‌ها باید در ساعت‌های طولانی وجود داشته باشد.

به گفته خضری، جرم نگاری و غیرقانونی بودن آن باید الزامی شود. با توجه به کنوانسیون حقوق کودک سن مطلوب ازدواج بالای ۱۸ سال است و ازدواج زیر این سن باید جرم شناخته شود.

■ ازدواج به خاطر مشکلات اقتصادی

مونیکا نادی، وکیل دادگستری و فعال حوزه کودک در ادامه در این نشست در زمینه معضل کودک همسری بیان می‌کند: از حوزه‌های مختلف به این مسأله نگاه شده، ازدواج

عکس: ایران

پدیده‌ای اجتماعی است و قطعاً افراد قبل از ورود به ازدواج باید آمادگی‌های لازم در حوزه‌های مختلف داشته باشند. به گفته او در بسیاری کشورهای دنیا سن ازدواج بالای ۱۸ سال است اما متأسفانه در کشور ما در برخی موارد کودکان به دلیل مشکلات اقتصادی و اجتماعی به اجبار تن به ازدواج می‌دهند، فقر عاملی است که باعث می‌شود خانواده کودک را وادار به ازدواج کند حتی خانواده‌ها ممکن است تصور کنند که کودک با ازدواج با فردی مسن ممکن است از فقر رها شده و وضعیت زندگی بهتری داشته باشد.

نادی در ادامه با اشاره به ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی می‌افزاید: در این ماده ازدواج دختران بالای ۱۳ سال و پسران بالای ۱۶ سال به‌طور مطلق آزاد و زیر این سنین با اذن ولی و مصلحت قانون امکان‌پذیر است. این در حالی است که قضات در این خصوص هیچ الزامی ندارند و بر حسب سلیقه شخصی می‌توانند رأی دهند که ازدواج اتفاق بیفتد یا نیفتد از طرفی بسیاری از این قبیل ازدواج‌ها ثبت نمی‌شوند و با فرزندآوری و نبود شناسنامه بسیاری آسیب‌ها رقم زده می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه با ازدواج، کودک از دنیای کودکی خود جدا می‌شود، ادامه می‌دهد: با کودک همسری، حق رشد از کودک گرفته می‌شود و در بسیاری مواقع بویژه دختران از ادامه تحصیل و کسب مهارت‌های زندگی باز می‌مانند. پسرها هم به دلیل مجبور شدن برای کار کردن دچار آسیب‌های فراوانی پس از ازدواج زودهنگام می‌شوند.

نادی با اشاره به اسناد بین‌المللی، ادامه می‌دهد: در این اسناد ورای فرهنگ‌ها و سنت‌های جوامع و با نگاه حقوق بشری به مخاطب عام، تا زیر سن ۱۸ سال کودک محسوب می‌شود.

این فعال اجتماعی در ادامه می‌افزاید: وقتی فرد زیر ۱۸ سال حتی ۱۰ هزار تومان در بانک نمی‌تواند جابه جا کند تکلیف تبعات مالی ناشی از ازدواج مانند مهریه و نفقه و امثال آن چه خواهد شد؟

وی در خاتمه بیان می‌دارد: رضایت کودکان وقتی اراده کاملی ندارند کاملاً معیوب است. وقتی که بلوغ فکری اتفاق نیفتاده است، بلوغ جنسی نمی‌تواند ملاک کافی و وافی باشد و در نهایت هم همه باید بدانیم خانواده سالم تنها با ازدواج اصولی و بر مبنای عقل باید شکل بگیرد تا بنیان آن حفظ شود.

ایجاد غرفه هایی برای فروش محصولات سازگار با محیط زیست

اخبار

رئیس سازمان محیط زیست در نامه‌ای به وزیر راه و شهرسازی پیشنهاد کرد که غرفه‌هایی برای ارائه و فروش محصولات سازگار با محیط زیست، در فرودگاه‌ها و پایانه‌های قطار و اتوبوس‌های بین شهری اختصاص یابد. به گزارش ایسنا، عیسی کلانتری در نامه خود به محمد اسلامی با اشاره به ضرورت توجه همگان به محیط زیست نوشت: رشد جمعیت، توسعه شهرنشینی، ظهور فناوری‌های جدید و تحولات به وجود آمده در عادات و الگوهای مصرفی از یک سو و محدودیت منابع از سوی دیگر، علاوه بر ایجاد انواع مشکلات پیچیده در کیفیت زندگی انسان موجب بروز انواع ناسازگاری‌های اجتماعی، اقتصادی شد و در نهایت به مخاطرات زیست‌محیطی انجامید. در نتیجه توجه به بهره‌مندی از محصولات سازگار با محیط زیست و تجزیه پذیر از موارد با اهمیت و یک اصل اساسی و حیاتی در سالم‌سازی محیط زیست است.

دانشجویان در تعطیلات عید می توانند در خوابگاه بمانند

رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم گفت: دانشجویان در تعطیلات عید می‌توانند در خوابگاه‌ها ساکن باشند تا فعالیت تحقیقاتی داشته باشند. ذوالفقار یزدان مهر با بیان این مطلب به خبرگزاری صداو سیما، افزود: با توجه به اینکه برخی از دانشجویان در ایام تعطیلات عید نوروز مشغول اتمام پایان نامه یا طرح‌های تحقیقاتی خود هستند، نیاز دارند که در خوابگاه‌های دانشجویی اسکان داشته باشند. وی گفت: ما با دانشگاه‌ها مکاتبه کرده‌ایم که اجازه دهند دانشجویان در ایام تعطیلات عید نوروز از خوابگاه‌های دانشجویی استفاده کنند و فعالیت تحقیقاتی خود را ادامه دهند.

احداث ۵ هزار واحد مسکونی در مناطق مرزی و محروم برای مددجویان

رئیس سازمان بهزیستی با اشاره به اینکه ۵ هزار واحد مسکونی برای مددجویان در مناطق مرزی و محروم احداث می‌شود، گفت: همچنین ۱۰ هزار واحد مسکونی برای معلولان نیز مناسب‌سازی خواهد شد.

به گزارش مهر، وحید قبادی دانا صبح دیروز در مراسم امضای تفاهمنامه مشترک با سازمان بسیج سازندگی به منظور تأمین مسکن خانوارهای نیازمند گفت: این تفاهمنامه بستری برای ادامه فعالیت‌های بهزیستی و بسیج خواهد بود و بر اساس آن احداث ۵ هزار واحد مسکونی برای خانواده‌های نیازمند و همچنین مناسب‌سازی آنها در دستور کار قرار گرفته است. وی با اشاره به اینکه از امروز مناسب‌سازی محیط زندگی معلولان آغاز می‌شود، اظهار داشت: این اتفاق با کمک و همکاری دانش‌آموزان در مناطق مرزی و محروم انجام می‌شود.

رئیس سازمان بهزیستی با تأکید بر اینکه برای احداث این ۵ هزار واحد ۱۰ میلیون تومان کمک بلاعوض به مددجویان می‌شود، گفت: همچنین مددجویان هیچ هزینه‌ای بابت عوارض، انشعاب آب و گاز و برق و هزینه‌های ساخت پرداخت نخواهند کرد و سازمان بسیج سازندگی نیز در ارتباط با فعالیت‌های مهندسی و فنی خدمات رایگان انجام می‌شود.

به گفته وی همچنین ۲۵ میلیون تومان به‌صورت وام با کارمزد ۴ درصد به مددجویان اعطا می‌شود که امیدواریم مبلغ آن در سال آینده افزایش پیدا کند.

